

Beantwoording vragen over Vennootschapsbelasting en Omzetbelasting

16 januari 2024

De afgelopen periode zijn er bij het Kennis- en Informatiepunt Tarieven van de Jeugdautoriteit enkele vragen binnengekomen over Vennootschapsbelasting en Omzetbelasting en de mate waarin deze van toepassing zijn voor aanbieders van jeugdzorg.

Vanuit het Kennis- en Informatiepunt Tarieven heeft de Jeugdautoriteit informatie rond deze vraagstukken samengebracht. Hieronder staan vragen en antwoorden weergegeven, waarover in december 2023 afstemming is geweest met de Belastingdienst. De Jeugdautoriteit heeft geen rol of bevoegdheden ten aanzien van fiscale vraagstukken. Voor fiscale vragen adviseren wij u contact op te nemen met de Belastingdienst.

Vennootschapsbelasting

Vraagstelling(en):

“In de vergelijking tussen instellingen valt op dat de ene instelling wel en de andere instelling geen vennootschapsbelasting verschuldigd is. Zolang de belastingplicht voor vennootschapsbelasting geen onderscheidend element in het tariefsmodel vormt, lijkt het zinloos te praten over parameters.”

Deze vraagstelling is tweeledig:

- 1. Waarom is de ene instelling vennootschapsbelastingplichtig en de andere niet?**
- 2. Waarom maakt de vennootschapsbelasting geen onderdeel uit van het tariefsmodel?**

Antwoorden:

- 1. Waarom is de ene instelling vennootschapsbelastingplichtig en de andere niet?**

De beoordeling of een instelling wel of niet belastingplichtig dan wel vrijgesteld is voor de vennootschapsbelasting, hangt af van een aantal factoren, waaronder:

- De rechtsvorm van de instelling; indien een instelling als rechtsvorm een stichting heeft, dan dient te worden beoordeeld of de instelling een onderneming drijft en/of in concurrentie treedt¹; NV's, BV's en coöperaties zijn altijd belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting;
- In het geval dat de instelling vennootschapsbelastingplichtig is: de beoordeling of de activiteiten van de instelling voor tenminste 90% kwalificeren voor de zogenaamde zorgvrijstelling² voor de vennootschapsbelasting en haar winst uitsluitend mag aanwenden voor eigen zorgactiviteiten en/of het algemeen maatschappelijk belang.

¹ In deze context wordt onder het drijven van een onderneming verstaan: een duurzame organisatie van kapitaal en arbeid, die deelneemt aan het economisch verkeer met het oogmerk om winst te behalen. De Hoge Raad heeft bepaald dat bij het daadwerkelijk behalen van vermogensoverschotten ook sprake is van een winstoogmerk.

² De zorgvrijstelling op grond van artikel 5, eerste lid, onderdeel c, van de Wet VpB bepaalt dat de vrijstelling geldt voor de instelling die nagenoeg uitsluitend werkzaamheden verricht welke bestaan uit 'het genezen, verplegen of verzorgen van zieken, kraamvrouwen, mensen met een verstandelijke of lichamelijke beperking, wezen of ouderen die niet zelfstandig kunnen wonen. Het beleidsbesluit subjectieve vrijstellingen (Besluit van 25 november 2019, nr. 2019-187751, laatst gewijzigd bij Besluit van 27 juli 2022, nr. 2022-8874, stcrt 2022- Nr. 20397) geeft in onderdeel 4.4.5. een nadere invulling voor jeugdhulpaanbieders.

Deze analyse is complex en daarnaast zijn de factoren of een instelling wel of niet belastingplichtig is niet limitatief opgenomen in de wet, waarbij bewust voor de Belastingdienst ruimte is gelaten om criteria naar redelijkheid en billijkheid toe te passen. De grote verscheidenheid van instellingen, de inrichting ervan en de producten en diensten die zij leveren, zorgen ervoor dat de vraag of een instelling vennootschapsbelastingplichtig is of niet per instelling kan verschillen.

2. Waarom maakt de vennootschapsbelasting geen onderdeel uit van het tariefmodel?

In de publieke gezondheidszorg worden in principe kostendekkende tarieven nagestreefd. Vennootschapsbelasting is geen deel van die kostprijs. Vennootschapsbelasting wordt bij instellingen die belastingplichtig zijn geheven over eventueel behaalde (fiscale) winsten. De omstandigheid dat dit afhankelijk van de feitelijke situatie per instelling kan verschillen zien wij als een valide argument voor de keuze om de vennootschapsbelasting niet in het tariefsmodel op te nemen.

Omzetbelasting en onderaanneming

Vraagstelling:

“Is over onderaanneming van jeugdzorg omzetbelasting (btw) verschuldigd?”

Deze vraagstelling is tweeledig:

- 1. Is er sprake van een andere prestatie dan het uitlenen van personeel?**
- 2. Voldoet de prestatie aan de voorwaarden van de btw-vrijstelling voor jeugdzorg?**

Antwoorden:

In het algemeen geldt voor jeugdzorg een btw-vrijstelling. Dit betekent dat er geen btw over jeugdzorg hoeft te worden betaald.

Als een instelling met een financier (hoofdaannemer) een overeenkomst heeft gesloten tot het leveren van jeugdzorg, dan kan die instelling onder voorwaarden besluiten die zorg te laten verrichten door een andere organisatie (de onderaannemer).

Bij onderaanneming in de jeugdzorg moet worden beoordeeld of:

- er daadwerkelijk een andere prestatie is dan het uitlenen van personeel.
- de prestatie voldoet aan de voorwaarden van de btw-vrijstelling voor jeugdzorg.

1. Is er sprake van een andere prestatie dan het uitlenen van personeel?

Het ter beschikking stellen van personeel vindt onder verschillende aanduidingen plaats (detacheren, uitlenen, ter beschikking stellen). In het kader van dit besluit wordt eronder verstaan de situatie waarin de uitlener personeel ter beschikking stelt aan de inlener waarbij dat personeel onder toezicht of leiding van de inlener arbeid verricht. Ook als het personeel over specifieke vakkennis beschikt, al dan niet gecombineerd met de specifiek aan het

desbetreffende beroep gekoppelde verantwoordelijkheid, kan het onder toezicht of leiding van de inlener staan.³

In het algemeen wordt er sprake geacht te zijn van het uitlenen van personeel als de onderaannemer onder toezicht of leiding van de hoofdaannemer werkt. Dit betekent dat de onderaannemer geen eigen verantwoordelijkheid heeft voor de uitvoering van de werkzaamheden. Er is sprake van een andere prestatie dan het uitlenen van personeel als aan alle volgende voorwaarden is voldaan:

- Tussen partijen is een overeenkomst tot opdracht⁴ tot het verrichten van bepaalde werkzaamheden gesloten, waarbij de presterende ondernemer zich tegenover zijn afnemer verbindt bepaalde werkzaamheden uit te voeren waarbij die ondernemer verantwoordelijk is voor het resultaat, de inhoud en de kwaliteit van die werkzaamheden;
- de te verrichten werkzaamheden zijn in die overeenkomst zodanig beschreven dat de aard van die werkzaamheden duidelijk blijkt. Het is niet nodig dat de werkzaamheden gedetailleerd zijn beschreven;
- uit de overeenkomst blijkt dat tussen de opdrachtgever en de opdrachtnemer geen arbeidsovereenkomst of uitzendovereenkomst bestaat of enige andere juridische band waaruit een verhouding van ondergeschiktheid ontstaat;
- én er wordt ook feitelijk zo gehandeld.

Aan deze voorwaarden kan ook zijn voldaan als de eindverantwoordelijkheid (onder andere voor de kwaliteit van de geleverde zorg of ondersteuning) bij de opdrachtgever blijft.

2. Voldoet de prestatie aan de voorwaarden van de btw-vrijstelling voor jeugdzorg?

Voor de btw-vrijstelling voor jeugdzorg is het van belang dat de werkzaamheden worden verricht door een sociaal-culturele instelling.ⁱ Aanbieders van preventie, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen, zoals in artikel 1.1 van de Jeugdwet vallen onder een sociaal-culturele instelling.

ⁱhttps://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/btw/tarieven_en_vrijstellingen/vrijstellingen/sociaal_culturele_instellingen/

³ De Hoge Raad heeft in 2014 twee arresten gewezen over de toepassing van de btw-vrijstelling voor werkzaamheden van verpleegkundigen. De werking van deze arresten blijft niet beperkt tot de medische sector maar strekt zich uit tot alle economische sectoren. Voor het onderscheid tussen het ter beschikking stellen van personeel en een andere prestatie sluit de Hoge Raad in deze arresten aan bij de overeengekomen werkzaamheden. Om die reden kan voor het onderscheid tussen het ter beschikking stellen van personeel en een andere (mogelijk vrijgestelde) dienst in beginsel worden aangesloten bij het voorwerp van de overeenkomst en (als werknemers de opdracht uitvoeren) het werkgeversgezag over het ter beschikking gestelde personeel.

⁴ Het Burgerlijk Wetboek omschrijft de overeenkomst tot opdracht in artikel 7:400 als “een overeenkomst waarbij de ene partij zich jegens de andere partij verbindt anders op grond van een arbeidsovereenkomst werkzaamheden te verrichten die in iets anders bestaan dan het tot stand brengen van een werk van stoffelijke aard, het bewaren van zaken, het uitgeven van werken of het vervoeren of doen vervoeren van personen of zaken”.